

FoF-bulletin

Nyhetsbrev fra Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Nr. 2/2009

April 2009

Instituttleders hilsen

Norges forskningsråd har nå satt i gang evaluering av norsk filosofisk og idéhistorisk forskning, noe jeg ser frem til med interesse, og ikke minst med stor spenning. Det er nedsatt en internasjonal komité som skal evaluere forskningsmiljøene ved de fire største universitetene. Også instituttet vil bli involvert i prosessen. Vi får blant annet besøk av komiteén, og vi skal senere utarbeide en egevaluering. Dette vil naturligvis være en sak for hele fagmiljøet vårt og for ulike organer ved FoF.

Mai ser ut til å være måneden for filosofikonferanser. FoF arrangerer hele tre internasjonale konferanser i mai: "Philosophy of Wine" (5. mai), "Well-being, Needs, and Human Rights" (21. - 23. mai) og "Philosophy and Poetry - Plato's *Phaedrus*" (25. - 26. mai). Alle konferansene kan skilte med internasjonalt kjente foredragsholdere og fortjener et stort publikum, både blant lærere og studenter. De er alle kommentert nærmere i bulletinen.

Examen philosophicum under debatt

Den senere tiden har Examen philosophicum blitt tematisert i både lokale og nasjonale media, i hhv. Studvest og Morgenbladet. Morgenbladet var først på banen med overskriften "Ex.phil. i krise" 6. mars. I kronikk og intervju argumenterte professor Gunnar Skirbekk for at ex.phil. må få tilbake en større plass i førstesemesteret enn emnet ble tildelt i og med Kvalitetsreformen. Konkret foreslår han å innlemme dagens ex.fac. i ex.phil., slik at ex.phil. får omfang av to tredjedels semester. Dette vil være nødvendig for å opprettholde emnets

allmenndannende karakter, ifølge Skirbekk. I tillegg intervjuet Morgenbladet andre representanter for fagmiljøet rundt om i landet. Førsteamanuensis Rasmus Slaattelid ved SVT viser til utfordringen ex.phil. har i form av å skulle ivareta både det som er felles for academia samtidig som det skal kommunisere relevans for de enkelte fagmiljøene. I et senere debattinnlegg peker faglig koordinator Rune J. Falch på at denne utfordringen ikke nødvendigvis fordrer reform av ex.phil., men først og fremst videre realisering av samarbeidspotensialet som ligger i førstesemesterstudiene ved det enkelte fakultet.

I Studvest 11. mars heter det at "Ex.phil. er for enkelt". Avisen intervjuer professor Viggo Rossvær (UiT), som mener seminarmodellen stiller for lave krav til studentene og ikke lenger er allmenndannende. Fra FoF tar både Rune J. Falch og førsteamanuensis Lars Svendsen til motmæle. De peker på at ex.phil. fremdeles er et arbeidskrevende kurs, men på annet vis enn før. Akademisk allmenndannelse er knyttet til ikke bare det faglige innholdet, men også arbeidsformen studentene blir konfrontert med. På kommentarplass kritiserer Studvest ex.phil. for den lave strykprosenten som ifølge avisen er et resultat av at eksamen har form av en enkel avkrysningstest. I sitt motinnlegg korrigerer universitetslektor Helle Nyvold denne faktafeilen.

Lenker til debatten er tilgjengelig på Morgenbladet og Studvest sine nettsider, samt mediesidene på mediesiden på instituttets nye eksternweb:

<http://www.uib.no/fof/ressurser/instituttet-i-media>

<http://www.uib.no/fof>

Den 4. mai har våre nye nettsider (www.uib.no/fof) sin "offisielle" oppstart. Prosjektgruppen som har arbeidet fram sidene har nå avgitt sin sluttrapport til instituttledelsen. Her konkluderes det med at nettsidene nå er i en slik forfatning at de kan gjøres tilgjengelig for den store allmennheten. Det betyr naturligvis ikke at sidene er "ferdige" en gang for alle, men de tilfredstiller - med svært god margin - de minimumsspesifikasjonene som ble satt av den sentrale prosjektledelsen ved UiB.

Sidene er primært tenkt som en webløsning for det allmenne publikum, og man har bl. a. arbeidet under den forutsetningen at sidene kan spille en vesentlig rolle i den framtidige rekrutteringen av studenter.

Dette betyr naturligvis ikke at sidene er uinteressante for intern bruk, og det har vært en selvstendig målsetning i arbeidet med sidene at de også skal oppleves som nyttige for studenter og ansatte ved instituttet. For sistnevnte gruppe har vi også laget en særskilt "portal" der man kan finne en del nyttig til bruk i arbeidshverdagen:

<http://www.uib.no/fof/om-instituttet/for-instituttets-ansatte>

Både denne komponenten og andre deler av websiden har fortsatt et potensial for videreutvikling, og det er allerede skissert en del mulige utviklingstiltak.

Vi takker prosjektgruppen, og ikke minst de to operative redaktørene i oppstartfasen - Ståle Melve og Kirsten Bang - for vel gjennomført arbeid!

666 søkere til årsstudium i filosofi

Vi har som kjent nylig opprettet et årsstudium i filosofi ved instituttet. Vi var vel ikke helt uten håp om at vi skulle få fylt opp de 20 plassene som fakultetet har dimensjonert studiet med - allerede nå fra høsten - men at det skulle komme 666 søkere hadde nok ingen sett for seg!

Av disse er så mange som 65 primærsøkere, dermed kan vi allerede nå ta for gitt at studiet også kommer i gang.

Arbeidsmiljø på flerkulturelle arbeidsplasser

Prosjektet "Arbeidsmiljø på flerkulturelle arbeidsplasser", der forsker Hans Christian Farsethås har vært leder, har nå kommet til sin ende og har nylig overlevert sin sluttrapport til prosjekteierne - NHO/LO. Det har også blitt utarbeidet en håndbok på bakgrunn av prosjektet som er i trykken i disse dager.

Hans Christian Farsethås

Prosjektet har som kjent hatt sitt faglige ankerfeste ved vårt institutt, og det er ingen tvil om at prosjektet har bidratt til en utmerket profilering av vårt fagmiljø - både internt ved UiB og ikke minst eksternt, mot arbeidslivet og offentligheten. I løpet av prosjektperioden har det bl. a. vært flere oppslag i Aftenposten og ikke minst ulike magasiner. Nå nylig ble prosjektet, og særlig håndboken som nå kommer som en frukt av arbeidet, kommentert på lederplass i Bergens Tidende. Her heter det seg bl. a.:

"HÅNDBOKEN KAN først og fremst være utgangspunkt for en tydeligere kontrakt mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Også arbeidstaker må strekke seg for at kommunikasjonen skal fungere best mulig. Det må lønne seg å kunne språket.

Boken bør få stort nedslagsfelt."

Farsethås arbeider nå med å implementere og videreføre prosjektet, bl. a. arbeides det med å utvikle relevante kurs for arbeidslivet og mer bransjespesifikke opplegg. Prosjektet har for øvrig utviklet sin egen nettside, og interesserte kan finne mer informasjon der: <http://www.afa.uib.no/>

FoF takker Farsethås så vel som de to øvrige medarbeiderne i prosjektet - Knut Venneslan og Line Hilt - for samarbeidet i prosjektperioden. Vi ønsker lykke til med videreføringen av prosjektet.

Film og filosofi

Vår professor II, James Conant, vil holde et kurs i "Philosophy and Film" i første del av høstsemesteret. Det er snakk om et kurs i skjæringspunktet mellom kunstfilosofi og kunsthistorie, og tar for seg en rekke filosofiske problemstillinger knyttet til film. Hovedspørsmålet gjennom kurset blir: Hva er en film? - I forsøket på å gi svar på dette spørsmålet vil Conant bl. a. tematisere problemstillinger knyttet til visuell representasjon, realismeproblematikk, metaestetiske spørsmål, forskjellen mellom film og andre medier som f. eks. fotografiet og maleriet, og ikke minst normative spørsmål som f. eks.: Hva er en *god* film?

Kurset er et intensivkurs over 4 uker og lagt opp som en kombinasjon av forelesninger og filmframvisninger. I alt vil det bli vist 7 filmer, bl. a. *The lady from Shanghai* og *Sykkeltøyen*.

Kurset er i utgangspunktet på masternivå, men vi regner med at det vil ha interesse også for studenter på 200-nivå, i tillegg til at det kan ha interesse også utenfor denne primære målgruppen.

Nytt filosofikurs i Athen

Også i det kommende høstsemesteret tar vi sikte på å arrangere et kurs primært beregnet for masterstudenter i Athen.

Temaet denne gangen blir *Platons filosofi*, og nok en gang er det Knut Ågotnes som blir primus motor for opplegget.

Kurset er berammet til perioden 24. august - 25. september, og er tenkt som et (mulig) tema i de åpne emnene FIL211/212/213/301/302/303. Foreløpig er ikke alle praktiske detaljer på plass, men vi tar sikte på mer fyldestgjørende informasjon til studentene når dette er avklart.

Meltzerpris til Lars Svendsen

Når dette leses har nok de fleste fått med seg at Lars Svendsen har fått Meltzerfondets formidlingspris for 2008, sammen med geologen Øystein Jansen. En slik nyhet tåler en viss resirkulasjon, og vi benytter anledningen til å gratulere så mye med prisen også her!

Svendsen har vært ansatt ved vårt institutt de siste 8 årene, og har i løpet av denne tiden utvist en imponerende produksjon. Det siste desenniet har han i alt utgitt 9 monografier, om tema som ondskap, kjedsomhet, frykt, liberalisme, moter og mye mer. I alt er bøkene han oversatt til 21 språk.

Prisvinneren

Poesi og filosofi - konferanse

25. og 26. mai går konferansen "Poetry and Philosophy - Symposium in the light of Plato, *the Phaedrus*", av stabelen. Som tittelen antyder er det Platons dialog *Faidros* som er hovedfokuset. Blant foredragsholderne finner vi Hayden Ausland, Cynthia Freeland og Paul Woodruff fra det store utlandet.

Ytterligere informasjon, bl. a. om påmelding, finnes på nettidene:

<http://www.uib.no/fof/konferanse/2009/04/poetry-and-philosophy-symposium-in-the-light-of-plato-the-phaedrus>

Filosofi og vin - konferanse og gjesteforelesning

Torsdag 5. mai avholdes det en konferanse om "The Philosophy of Wine" ved instituttet. Det er Ole Martin Skilleås som er initiativtaker og arrangør av konferansen, som i tillegg til innlegg fra Skilleås selv, vil inneholde bidrag fra Barry Smith, Ophelia Deroy og vår egen Gunnar Karlsen.

Ta kontakt med Skilleås for eventuell påmelding (ole.skilleas@fof.uib.no). Konferansen avholdes på Sydneplassen 12/13, rom 210. Barry Smith vil for øvrig holde en gjesteforelesning samme uken, mandag 4. mai kl. 12.15-14.00. Tittelen på forelesningen er: "Relativism, Meaning and Truth: Predicates of Personal Taste".

Trivsel, behov, menneskerettigheter

...kalles konferansen som Allen Alvarez og Ivar Labukt har tatt initiativet til og som arrangeres 21.-23. mai på Sydneplassen 12/13. Blant foredragsholderne finner vi Torbjørn Tännsjø (Stockholm), Dereck Beyleveld (Durham) og Krister Bykvist (Oxford). I kursbeskrivelsen kan vi bl. a. lese at:

"Krav basert på ideer om moral, og spesielt menneskerettigheter, har blitt vanlig i offentlige diskusjoner og brukes i stor utstrekning i rettfærdiggjørende nasjonal og internasjonal politikk. Det normative grunnlaget for disse påstandene, er imidlertid omstridt og langt fra fullt forstått. Hvilke verdier ligger under moralen?"

Mer informasjon på konferansens nettside:

http://folk.uib.no/aal041/Conference_norsk.html

Merk registreringsfristen: 4. mai.

Nye verneombud

Etter drøye to års tjeneste har Claus Huitfeldt etter eget ønske fått avløsning som instituttets verneombud. Han avløses nå av Ole Martin Skilleås, som med umiddelbar virkning trer inn i vervet. Det blir samtidig skifte av varaverneombud, i det Charlotte Hallberg trer inn for Anna-Lisa Schanche.

De avgåtte ombudene takkes for vel utført arbeid, samtidig som vi ønsker de nye velkommen. Lykke til med det forestående arbeidet!

Nye publikasjoner

Her er publikasjonene vi har fått melding om siden sist:

Lavik, Trygve: "Tidens mote: En kamp mellom produsenter og konsumenter", i *Enhet i mangfold. Festskrift til Johan Arnt Myrstad i anledning 60-årsdagen*. Unipub forlag, Oslo: 2009

Leirfall, Anita: "Kants absolutte rom i 'Gegenden' og rommet som a priori i 'Kritik'. En sammenstilling" i Leirfall og Sandmel (red.) 2009, ss. 325-339

Leirfall, Anita & Thor Sandmel (red.): *Enhet i mangfold. Festskrift til Johan Arnt Myrstad i anledning 60-årsdagen*. Unipub forlag, Oslo 2009.

Pedersen, Jørgen: "Habermas and the Political Sciences: The Relationship between Theory and Practice", i *Philosophy of the Social Sciences* (kommer).

Songe-Møller, Vigdis: "Metamorphosis and the Concept of Change - From Ancient Greek Philosophy to the Apostle Paul's Notion of the Resurrection of the Body", i Østreng, Willy (ed.), *Complexity. Interdisciplinary Communications 2006/2007*. Oslo: Centre for Advanced Study 2008, p. 84-87

Sunde, Eva: "When book lovers meet book haters - emotional factors in the teacher-student relationship", *Das Hchschulwesen. Forum for Hochschulforschung - praxis und politik*, mai 2009.

Øyen, Simen A., Johannes Servan, Morten Auklend (2009): "Utopiens paradoks". *Edda 2/09*. Universitetsforlaget: Oslo

